

SUCHOLOŽSKÉ LISTY

WWW.SUCHALOZ.CZ

ČÍSLO 1

ROČNÍK XVII/2018

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
tak je tu opět jaro – příroda se probouzí ze zimního spánku, všechno v ní začíná znovu, den se prodlužuje, noc se zkracuje a spousta z nás cítí novou energii.

Že by nás „JARO“ nějak nabíjelo?

Já myslím, že ano. Jak všechno roste, probouzí se k životu, tak i na nás, naši mysl to působí velmi po-

zitivně. A je i velmi zajímavé, že tento čas je i časem „velikonočním“. Pro křesťany nová naděje na věčný život, kdy Ježíš Kristus se za nás obětoval. Je zajímavé, že to všechno do sebe zapadá a nutí nás to k zamýšlení!

Na závěr bych Vám všem chtěl popřát klidnou a požehnanou dobu postní a příjemně prožité velikonoční svátky!!!

Zdraví Vás Váš starosta Václav Bujáček

Akce, které nás čekají:

- 31. 3. Čtení Bible na Bílou sobotu
- 1. 4. Velikonoce v Sucholožské chalupě
- 7. 4. Farní ples
- 9. 4., 11. 4. a 13. 4. Sběr šatů pro Diakonii – Plkotnice a obec
- 17. 4. Zápis do 1. ročníku – ZŠ a MŠ Suchá Loz
- 22. 4. Bukotkinův závod – skauti
- 27. 4. Slet čarodějnic – ZŠ a MŠ Suchá Loz
- 12. 5. Fair traid snídaně – ZŠ a MŠ Suchá Loz
- 3. 6. První svatě přijímání dětí
- 10. 6. Slavnost minerálního pramene Slatiny – Plkotnice
- 16. 6. Naši andělé strážní – hřiště TJ Sokol Suchá Loz
- 24. 6. Farní den
- 30. 6. – 8. 7. skautský tábor u Korytné
- 16. – 19. 8. Sucholožské hody

OBEC INFORMUJE:

CO OBEC CHYSTÁ?

- 1. Rekonstrukce všech zastávek autobusové dopravy**
 - připravujeme projektovou dokumentaci pro všechny zastávky a sjednotit je do stejného typu – všechny budou stejné
 - předpokládaný rozpočet: 600.000,- Kč
- 2. Oprava všech lávek přes potok „Nivnička“**
 - zde bychom chtěli opět všechny lávky sjednotit do stejného typu, tak jak je u kostela
- 3. Revitalizace vodní nádrže „Losy“**
 - projektová dokumentace je již téměř hotová, je nutné získat stavební povolení a podat žádost o dotaci
 - jedná se o odbagrování dna, opravu hráze a stavidla, vybudování odkalovací nádrže, kácení a nová výsadba zeleně a stromů na břehu nádrže
 - předpokládaný rozpočet: 2 mil Kč

OBEC A JEJÍ LETOŠNÍ PLÁNY

- 1. Rekonstrukce hlavní polní komunikace „Losy“**
 - předpokládaný rozpočet: 14.000.000,- Kč
 - dotace z ČR – státní pozemkový úřad
 - výše dotace: 14.000.000,-Kč - 100%
- 2. Rekonstrukce budovy krasu č. p. 290**
 - rozpočet rekonstrukce: 3.754.018,- Kč
 - stavba je financována z rozpočtu obce
 - bourací práce, elektroinstalaci si provádíme svépomocí (zaměstnanci obce)

- 3. Oprava komunikace a vybudování parkovacích ploch u bytoven**
 - předpokládaný rozpočet: 2.000.000,- Kč
 - dotace z programu MMR ČR (ministerstvo pro místní rozvoj ČR)
 - výše dotace: 1.000.000,-Kč s DPH - 50%
 - spolufinancování obce: 1.000.000,- Kč s DPH
 - stavba se bude realizovat, pouze pokud se získá výše uvedená dotace

4. Nové chodníky po obci a nové veřejné osvětlení včetně rekonstrukce vodovodu – II. etapa

- předpokládaný rozpočet: 3.000.000,- Kč
- dotace z programu IROP – „Bezpečná cesta“
- výše dotace: 2.700.000,-Kč s DPH - 90%
- spolufinancování obce: 300.000,- Kč s DPH
- stavba se bude realizovat, pouze pokud se získá výše uvedená dotace

5. Cyklo-bikerová dráha Solařky

- předpokládaný rozpočet: 500.000,- Kč
- dotace z programu POV MMR, POV Zlínského kraje
- výše dotace: 350.000,-Kč s DPH - 70%
- spolufinancování obce: 150.000,- Kč s DPH
- stavba se bude realizovat, pouze pokud se získá výše uvedená dotace

6. Přístřešek v areálu fotbalového hřiště

- předpokládaný rozpočet: 3.500.000,- Kč
- dotace z programu POV Zlínského kraje
- výše dotace: 1.750.000,-Kč - 50%
- spolufinancování obce: 1.750.000,- Kč

- stavba se bude realizovat, pouze pokud se získá výše uvedená dotace

7. Oprava dalších mostků polních cest

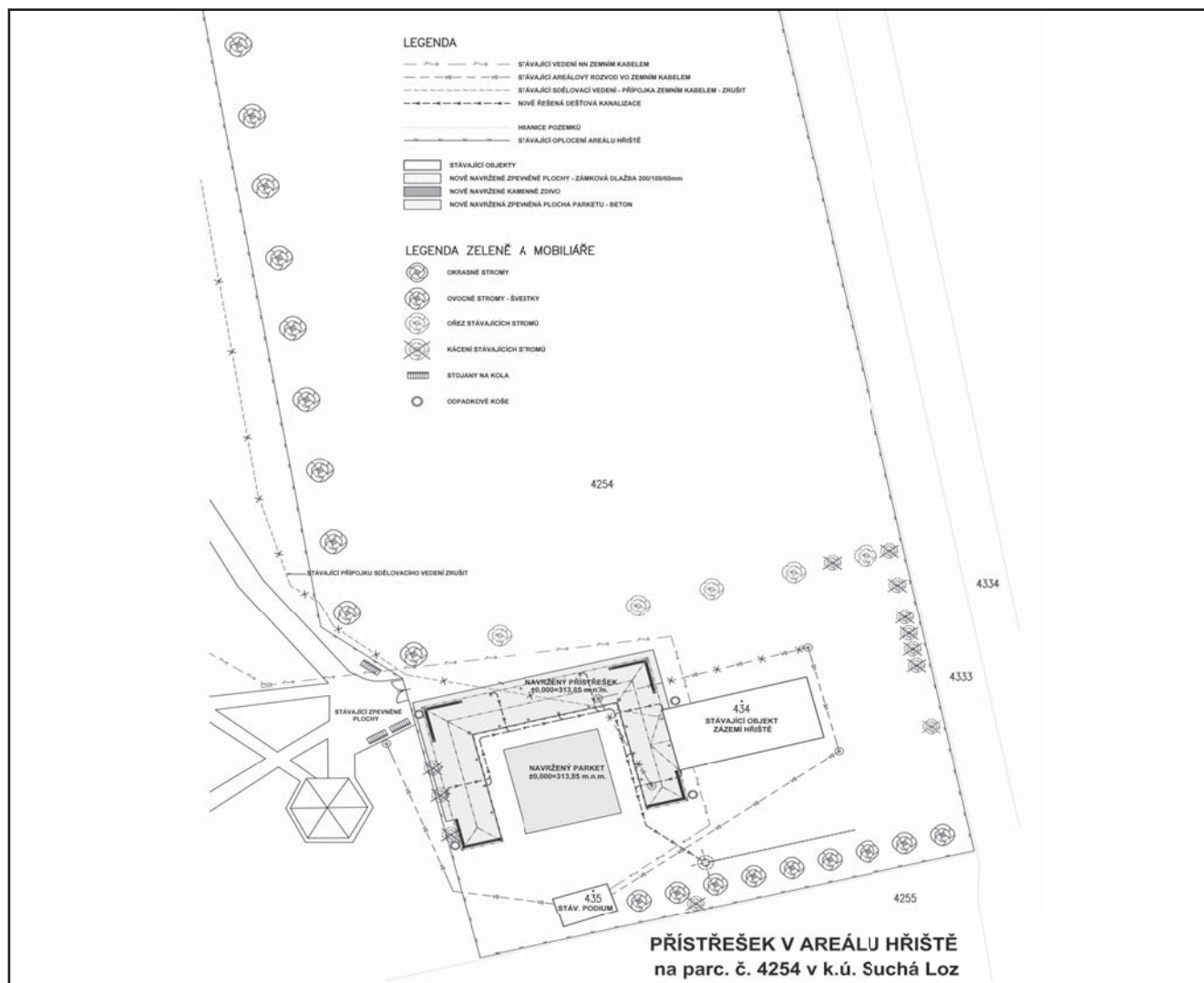
- předpokládaný rozpočet: 200.000,- Kč
- práce si budeme realizovat se zaměstnanci obce a VPP

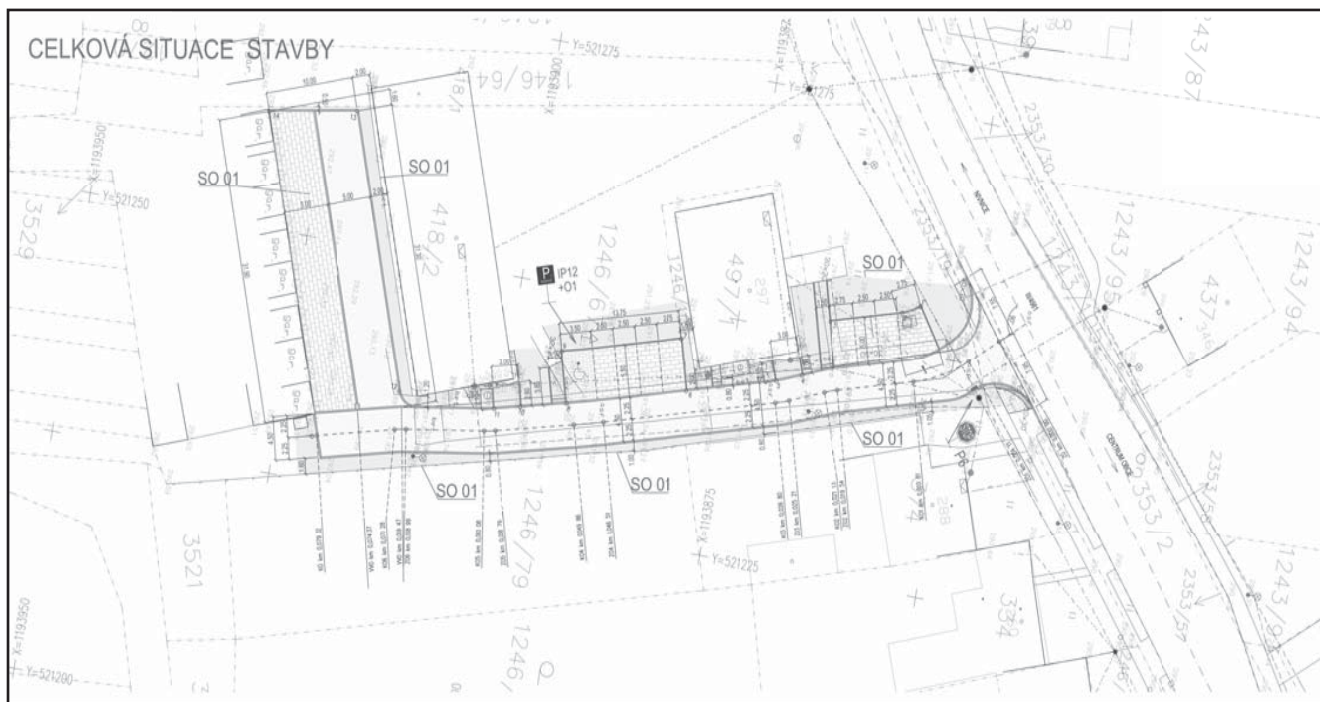
8. Výsadba větrolamů II. etapa

- předpokládaný rozpočet: 10.000.000,- Kč
- dotace z programu OPŽP ČR (Operační program životního prostředí ČR)
- výše dotace: 8.500.000,-Kč - 85%
- spolufinancování obce: 1.500.000,- Kč
- výsadba se bude realizovat, pouze pokud se získá výše uvedená dotace

9. Rekonstrukce víceúčelového hřiště

- rozpočet rekonstrukce: 902.190,- Kč
- získali jsem dotaci z MMR ČR: 625.311,-
- výše dotace:70%
- spoluúčast obce:276.879,- Kč
- rekonstrukce se již realizuje

SLUŽBY OBCE PRO OBČANY

- Příprava kupních smluv, darovacích smluv, směnných smluv, nájemních smluv, smlouvy o výpůjčce, smlouvy o zřízení věcného břemene
- Pomoc s vyhledáváním pozemků
- Poradenství v oblasti stavebního zákona
- Poradenství při komunikaci s jinými úřady
- Pasporty drobných staveb

Pronájem obecní techniky a obecního zařízení za tyto ceny:

Obecní technika:

- a) obecní traktor - 1 MH - 600,- Kč
- b) obecní vlečky - 1 MH - 300,- Kč
- c) obecní traktor a vlečka - 1 MH - 900,- Kč
- d) obecní automobil Peugeot
 - 1 km - 15,- Kč - bez řidiče
 - 1 km - 7,- Kč - bez řidiče
 - pouze pro občany ze Suché Lozi
 - 1 km - 18,- Kč - s řidičem
 - 1 km - 10,- Kč - s řidičem
 - pouze pro občany ze Suché Lozi

- e) obecní lešení - 1 den - 10,- až 20,- Kč
- cena se určí dle množství

Pronájem obecních budov:

- a) pronájem bývalého „Pionýrského tábora“ - z důvodu špatného stavu budov se již tábor nepronajímá
- b) pronájem kuchyně - 2.500,- Kč
- + energie 500,- Kč
- d) pronájem obecního sálku - 1 den - 500,- Kč
- + energie 500,- Kč
- e) pronájem obecního vybavení
 - stůl - 10,- Kč/ks
 - židle - 5,- Kč/ks
 - nádobí z obecní kuchyně
 - do 100 ks - 50,- Kč
 - nad 100 ks - 100,- Kč

Pozn. pronájem kulturního sálu, kuchyně, obecního sálku a vybavení zajišťují pracovníci Obce Suchá Loz, kontakt: tel. 572 646 074, e-mail: obec@suchaloz.cz. V případě poškození nebo rozbití zařízení je nájemce povinen uhradit škodu pronajímateli v plné výši.

INFORMACE A PROSBA OBČANŮM

Vážení občané, předem děkuji všem, kteří jste se zapojili do systému pro třídění odpadů. Spousta z Vás již získala slevy na poplatku, takže tento systém začíná fun-

govat. Sleva se určovala pouze z monitorování 3 měsíců, takže kde sleva nebyla větší nebo žádná, není nic ztraceno. Několik z Vás už to dělá, ale aby vše fungovalo

lépe, doporučuji, abyste si i Vy občas kontrolovali, kolik pytlů máte načteno do systému. Pokud najdete chybu, dejte vědět, a bude to opraveno. A samozřejmě se dívat,

co děláte při třídění špatně – přes systém se zeptejte a správci systému Vám poradí, co zlepšit.

Na základě zkušeností, které jsme získali zavedením systému, obec upravila několik věcí:

A) ZRUŠILI JSME MAX. VÁHU U PYTLŮ NA PLAST A PÁPÍR

- tedy je nutné mít pouze min váhu – tedy aspoň 2,5 kg
- zrušili jsme to proto, že když někdo pořádně sešlapuje PET láhve, nebo má např. těžší plastovou fólii, lehce překročí váhu 4,5 kg a již nezíská eko-body
- samozřejmě pokud někdo naplní pytel tak, že praskne, uvedeme to do systému a eko-body nezíská

B) ZRUŠILI JSME MIN VÁHU NA PLECHOVKY

- každý z nás jsme si zkusili, že naplnit min váhu pro plechovky trvá dlouho a hlavně v létě zapáchají, proto jsme i toto upravili
- teď tedy můžete při každém svozu dát do sáčku, tašky, aj., tolik plechovek, kolik doma máte – nalepit kód a budou Vám přičteny eko-body

C) TERMÍNY SVOZU PLASTŮ, PÁPÍRU, PLECHOVEK,

OLEJŮ JSOU KAŽDÝ MĚSÍC

- již nemáme rozlišené, kdy vozíme plasty a kdy vozíme papír, olej, plechovky – již při každoměsíčním svozu můžete dát všechn odpad

A co bych Vás chtěl poprosit za obec?

1. Snažte se opravdu pytle plnit tím, na co je určený!

- už jsme několik pytlů vyřadili, protože mezi plasty byly plechovky, kožené taška aj.

2. Pytle s odpadem dávejte prosím ven pro svoz, až ráno, v den svozu!

- je to z důvodu, že pytle nám roztrhají toulající psi nebo kuny, pytle se nám rozsypou a Vy nedostanete žádné eko-body.

- samozřejmě, pokud nemůžete jinak, dejte je ven večer.

3. Pokud je vítr, v naší obci je téměř pořád☺, zatižte prosím pytle, aby nám nelétaly po celé obci!

- někteří to děláte, ale většina ne – jak jsem již psal, zatižte pytle, tak aby nelétaly, protože je potom musíme“ lovit“ z potoka, z příkopu a většinou jsou roztrhané, takže

žádné eko-body nezískáte.

Jinak Vám chci ještě jednou poděkovat za zapojenost do systému. Když jsme porovnávali, všechny obce našeho mikroregionu, tak jsem na to nejlépe! Moc ještě jednou díky.

Důležité kontakty pro občany

HASIČI	150
Záchranka	155
Policie	158
Tísňová linka	112

Poruchy	
elektřina	800 22 55 77
plyn	1239
vod	603 215 507

Proč to uvádíme v „Sucholožských listech“?

Asi víte, že během zimních měsíců, kdy byl v naší obci silný vítr, několikrát nešla elektřina. Spousta z Vás volala, mně, nebo místostarostovi o poruše elektřiny. Samozřejmě jsme volali na tísňovou linku společnosti Eon a tam nastal problém – potřebovali vědět, které číslo domu nám hlásilo poruchu, pro lokalizaci místa poruchy, a to jsme zas nevěděli my a následovalo složité zjišťování čísla domu atd. Z tohoto důvodu je nutné, abyste volali přímo Vy na poruchovou linku.

SUCHOLOŽSKÝ OBČANSKÝ SPOLEK

Ceník půjčování krojů a krojových součástí

Kroje a krojové součásti jsou půjčovány za poplatek pro soukromé účely. Pokud se účastníte nějaké obecní akce nebo farní akce např. Kateřinská zábava, Sucholožské hody, Boží Tělo, Slavnosti vína v Uherském Hradišti aj., kde podporujete nošením kroje tradici v obci, tak je kroj a jeho součásti zapůjčen zdarma. Pokud dojde k poškození kroje, věřitel nahradí poškození v plné výši, v které bude stát oprava kroje nebo jeho součásti. Cena za jednu část z kroje nebo krojovou součást (např. krojové boty): 100,- Kč

Cena za zapůjčení pánského nebo dámského kroje komplet: 500,- Kč / za jednu akci k soukromým účelům

Ceník půjčování hudebních nástrojů pro soukromé účely:

AKORDEON – 1000,- Kč / jedna soukromá akce
TRUBKA – 1000,- Kč / jedna soukromá akce
KONTRABAS – 1000 Kč / jedna soukromá akce
Zapůjčení krojových součástí a nástrojů lze po telefonické dohodě s paní Evou Gazdíkovou, tel.: 605972614.

SBĚRNÝ DVŮR

Vlastník a provozovatel: Obec Suchá Loz
Adresa provozovatele:
Suchá Loz č. p. 72, 687 53 Suchá Loz, IČO: 00291374

Otevírací hodiny: St 15.00 - 18.00 hod
So 09.00 - 11.00 hod

Správce sběrného dvora: Jaroslava Keňová
Statutární zástupce: Václav Bujáček,
mob. 737 779 377

Prosíme občany, aby při odvozu suti na sběrný dvůr nejprve informovali starostu nebo místostarostu obce! Je to z důvodu kontroly suti – nesmí obsahovat pytle, plasty, železo, hlinu, aj. a místa umístění suti, aby při jejím zpracování byla jednoduchá manipulace!

Sběrný dvůr a jeho prostory jsou určeny pouze pro občany obce Suchá Loz!

PÁR SLOV KE TŘÍDĚNÍ ODPADŮ V OBCI SUCHÁ LOZ

Nedávno mě pan starosta poprosil o krátké shrnutí současné situace ohledně třídění odpadů a zapojení občanů do motivačního systému třídění odpadů v obci Suchá Loz. V současné chvíli máme v databázi celkem 82 obcí, kterým pomáháme s třídění odpadů a tak mám s čím srovnávat. Kdybych měl být hodně stručný, vystihlo by to pár slov: Wow, super, jen tak dál. Co mě k tomuto hodnocení vede?

Do 30. 9. 2017 tj. konec vyhodnocovacího období se do motivačního systému zapojilo celkem 286 domácností z celkového počtu 319 domácností (pozn. systém vyhodnocuje pouze domácnosti, ve kterých vzniká nějaký odpad). Převedení na procenta to dělá nějakých 89,7 % zapojených domácností, což je v tak krátkém čase skutečně obdivuhodné. Celkem bylo uděleno 4 274 EKO bodů. Zastupitelstvo schválilo hodnotu jednoho získaného EKO bodu 16,37 Kč, což je dle mého pěkná sleva. Nejlepší domácnost získala 24,99 EKO bodu

na osobu. Jediné co mě mrzí, je skutečnost, že udělených EKO bodů mohlo být mnohem více. Jen 21 domácností totiž vyplnilo odpadový dotazník neboli závazek k efektivnímu využívání popelnic a snižování produkce odpadů. Systém totiž není jen o třídění odpadů, ale pamatuje na i domácnosti, které např. kompostují nebo snižují produkci odpadů. V rámci systému jsou stanoveny tři druhy odměn:

1. odměna za třídění odpadů (maximum 25 EKO bodů na osobu) – tato odměna se řídí pouze skutečně vytríděnými a zaevidovanými odpady, jako je plast a papír.

2. odměna za efektivně využívané nádoby a pytle (maximum 25 EKO bodů na osobu) – tato odměna vychází ze závazku domácnosti k třídění odpadů, které nejsou adresně sbírané. Např. třídění a kompostování bio odpadu nebo třídění skla. Nedá se zjistit, kolik kdo zkompostoval bio odpadu nebo kdo kolik vytrídil skla do veřejných kontejnerů. Co se ale dá měřit, jsou obsloužené litry sběrných

nádob. Z řady výzkumů a statistik se ví, že domácnosti, které kompostují, přistavují ke svozu popelnici méněkrát, protože popelnice není cítit a trvá, než se naplní. Tuto odměnu získávají domácnosti, které vyplní odpadový dotazník a následně ke svozu přistavují pouze plné popelnice netříditelného odpadu.

3. odměna za snižování produkce odpadů (maximum 20 EKO bodů na osobu) - tato odměna vychází ze závazku domácnosti ke snižování produkce odpadů. Kdo např. nekupuje balené vody, topí plynem, kompostuje, používá jednu nákupní tašku atd., tyto způsoby snižování produkce odpadů může uvést jako závazek ke snižování produkce odpadů do svého odpadového dotazníku. Systém následně začne vyhodnocovat, jak domácnost třídí a zda má skutečně málo odpadů. Více se o bodovém hodnocení dočtete na www.mojeodpadky.cz/vyprocetekobodu.

*S pozdravem
Ing. Radek Staňka vedoucí
týmu MOJE ODPADKY*

Výpočet EKO bodů rodiny Třídilových (postup řešení)

1. Vypočteme BT

Sečteme získané body za jednotlivé vytríděné pytle a vydělíme počtem osob.

Součet získaných EKO bodů - 3,5 EKO bod/pytel + 3,5 EKO bod/pytel = 7 bodů

Podíl získaných EKO bodů počtem osob – 7 : 2 = 3,5 EKO bodů za vytríděný odpad

2. Vypočteme BV

Stanovíme obslužený objem na osobu tak, že sečteme obslužené nádoby a pytle, tj. pytel 120 l + pytel 120 l + nádoba 120 l + nádoba 120 l = 480 l.

Tuto hodnotu vydělíme počtem osob – 480 : 2 = 240 l/osoba obslužený objem

Stanovíme úroveň třídění tak, že dáme do poměru obslužené litry pytlů s tříděným odpadem a obslužené litry všech nádob a pytlů, tj. (pytel 120 + pytel 120) : (pytel 120 + pytel 120 + nádoba 120 + nádoba 120) = 0,5 * 100 => 50 % úroveň třídění

Podle obsluženého objemu a úrovně třídění stanovíme v tabulce „Stanovení maximálních EKO bodů“ hodnotu maximálních BV MAX. Tj. hodnota BV MAX činí 23 EKO bodů.

Podle tabulky „Procentuální čerpání maximálních EKO bodů“ stanovíme vyšší procent, které je možné nárokovat z BV MAX.

Tj. 30 % třídění BIO odpadu z kuchyně + 30 % třídění BIO odpadu ze zahrady => nárok 60 % z 23 EKO bodů => 13,8 EKO bodů za efektivní využívání nádob a pytlů

3. Vypočteme BS

Podle výše vypočítaného obsluženého objemu – 240 l/osoba a úrovně třídění – 50 % stanovíme v tabulce „Stanovení maximálních EKO bodů“ hodnotu maximálních BS MAX. Tj. hodnota BS MAX činí 20 EKO bodů.

Podle tabulky „Procentuální čerpání maximálních EKO bodů“ stanovíme vyšší procent, které je možné nárokovat z BS MAX.

Tj. 20 % nekupují balené vody => nárok 20 % z 20 EKO bodů => 4 EKO body za snižování produkce odpadů

4. Sečteme jednotlivé bonusy

BT 3,5 + BV 13,8 + BS 4 = 21,3 Eko bodů / osoba / rok

Za rok 2017 Třídilovi získají 21,3 EKO bodů na jednu osobu v domácnosti.

Úroveň třídění					
	0 %	25 %	50 %	75 %	více 85 %
Obslužený objem	0 l	0	0	0	0
240 l	0	15	23	25	25
480 l	0	15	23	25	25
720 l	0	6	17	25	24
960 l	0	0	11	25	22

Závazek ke třídění daných komodit	Procentuální čerpání maximálních EKO bodů
Bio odpad z kuchyně	30 %
Bio odpad ze zahrady	30 %
Skló	25 %
Textil	15 %

Úroveň třídění					
	0 %	25 %	50 %	75 %	více 85 %
Obslužený objem	0 l	0	0	0	0
240 l	0	0	20	20	0
480 l	0	0	20	20	0
720 l	0	6	20	20	0
960 l	0	0	20	20	0

Závazek ke snižování produkce odpadů	Procentuální čerpání maximálních EKO bodů
Používáme jednu nákupní tašku.	20 %
Kompostujeme.	20 %
Nemáme popel, topíme plynem.	20 %
Nebereme letáky.	20 %
Nekupujeme balené vody.	20 %

Jak funguje hodnocení motivačního systému MESOH

Třídíte všechno tříditelné od plastu až po plechovky, efektivně využívejte svoje popelnice (přistavujte je ke svozu zcela naplněné pouze zbytkovými netříditelnými odpady), efektivně využívejte svoje pytle (přistavujte je ke svozu zcela naplněné důsledně pošlapanými obaly) a snižujte produkci odpadů (kompostujte kuchyňský bioodpad a bioodpad ze zahrad, kupujte minimum balených vod, používejte jednu nákupní tašku atd.). Kdo se řídí tímto doporučením, nemá problém získat pěkné slevy na poplatku. Jak se tyto slevy počítají?

System má celkem 3 druhy odměn:

Body za třídění odpadů – zkratka BT (maximum 25 EKO bodů/osoba/12 měsíců)

BT získáte tak, že odevzdáte nějaký vytríděný odpad (např. pytel s plastem 3,5 kg = 3,5 EKO bodů – EKO body se mohou lišit obec od obce, viz. příloha pravidel MESOH, která by měla být nahraná v odpadovém účtu sekce „Články, dokumenty“). EKO body za jednotlivé pytle a balíky se sčítají a následně dělí počtem osob na stanovišti. U této odměny není třeba nic registrovat, stačí třídít a lepit čárové kódy.

Body za efektivní využívání nádob a pytlů – zkratka BV (maximum 25 EKO bodů/osoba/12 měsíců)

Tento druh odměny se řídí úrovní třídění odpadů a celkovým obsluženým objemem nádob a pytlů. Podle těchto dvou proměnných se určí maximum EKO bodů (BV MAX), které dané stanoviště může získat (stanovení BV MAX viz. obrázek dále). Občané, kteří se ve svém odpadovém dotazníku zaváží ke třídění všech uvedených komodit, čerpají 100 % z maximálních EKO bodů. Pokud se např. někdo zaváže pouze ke třídění kuchyňského bio odpadu čerpá z maximálních EKO bodů pouze 30 %. Čerpání maximálních EKO bodů s ohledem na závazek třídění jednotlivých komodit je uvedeno v tabulce.

obrázek dále). Občané, kteří se ve svém odpadovém dotazníku zaváží ke třídění všech uvedených komodit, čerpají 100 % z maximálních EKO bodů. Pokud se např. někdo zaváže pouze ke třídění kuchyňského bio odpadu čerpá z maximálních EKO bodů pouze 30 %. Čerpání maximálních EKO bodů s ohledem na závazek třídění jednotlivých komodit je uvedeno v tabulce.

Závazek ke třídění daných komodit	Procentuální čerpání maximálních EKO bodů
Bio odpad z kuchyně	30 %
Bio odpad ze zahrady	30 %
Sklo	25 %
Textil	15 %

Závazek ke třídění a snižování produkce odpadů je možné provést elektronicky nebo osobně na obecním úřadě vyplněním odpadového dotazníku. Dotazník můžete vyplnit i ve svém odpadovém účtu na stránkách www.mojeodpadky.cz. Login a heslo najdete po pravé straně archu s čárovými kódy nebo Vám jej sdělí na obecním úřadě.

MOJE DPADKY

O NÁS

ZAČÍT TŘÍDIT CHYTŘE

KONTAKTY

PŘIHLÁSIT

Body za snižování produkce odpadů – zkratka BS (maximum 20 EKO bodů/osoba/12 měsíců)

Tento druh odměny se řídí úrovní třídění odpadů a celkovým obsluženým objemem nádob a pytlů. Podle těchto dvou proměnných se určí maximum EKO bodů (BS MAX), které dané stanoviště může získat. Občané, kteří se v odpadovém dotazníku zaváží k pěti způsobům snižování produkce odpadů, čerpají 100 % z maximálních EKO bodů. Pokud se např. někdo zaváže pouze k jednomu způsobu snižování produkce odpadů čerpá z maximálních EKO bodů pouze 20 %. Čerpání maximálních EKO bodů s ohledem na závazky

Závazek ke snižování produkce odpadů	Procentuální čerpání maximálních EKO bodů
Používáme jednu nákupní tašku.	20 %
Kompostujeme.	20 %
Nemáme popel, topíme plynem.	20 %
Nebereme letáky.	20 %
Nekupujeme balené vody.	20 %

ke snižování produkce odpadů je uvedeno v tabulce (uvedené způsoby snižování produkce odpadů jsou ilustrativní, každá domácnost si může uvést své vlastní).

Stanovení maximálních EKO bodů (BV MAX)

Úroveň třídění

Pokud je Vaše úroveň třídění např. 75 %, znamená to, že Vám bylo obslouženo 75 % objemu nádob a pytlů s tříděným odpadem a 25 % objemu nádob a pytlů se smíšeným odpadem.

Obsloužený objem

Celkový obsloužený objem nádob a pytlů je součet objemů obsloužených nádob a pytlů přepočtený na jednu osobu. Pokud je Vám obsloužena 1 malá popelnice a 3 pytle, je Váš obsloužený objem 480 l na osobu.

	0 %	25 %	50 %	75 %	více 85 %
0 l	0	0	0	0	0
240 l	0	15	23	25	25
480 l	0	15	23	25	25
720 l	0	15	23	25	24
960 l	0	11	25	22	

BV MAX

Stanovení maximálních EKO bodů (BS MAX)

Úroveň třídění

Pokud je Vaše úroveň třídění např. 75 %, znamená to, že Vám bylo obslouženo 75 % objemu nádob a pytlů s tříděným odpadem a 25 % objemu nádob a pytlů se smíšeným odpadem.

Obsloužený objem

Celkový obsloužený objem nádob a pytlů je součet objemů obsloužených nádob a pytlů přepočtený na jednu osobu. Pokud je Vám obsloužena 1 malá popelnice a 3 pytle, je Váš obsloužený objem 480 l na osobu.

	0 %	25 %	50 %	75 %	více 85 %
0 l	0	0	0	0	0
240 l	0	0	20	20	0
480 l	0	0	20	20	0
720 l	0	0	20	20	0
960 l	0	20	20	0	0

BS MAX

Hodnoty uvedené v těchto tabulkách jsou ilustrativní. Skutečné hodnoty se mohou lišit.

Výzva pro všechny počtáře

Pochopili jste výpočet EKO bodů správně? Vyzkoušejte to vyřešením modelové situace rodiny Třídilových.

Paní Třídilová žije v jedné domácnosti se svým manželem panem Třídilem. Za rok 2017 vyprodukovali 2 plné pytle s plastem (plný pytel 3,5 kg) a 2 popelnice s netříděným odpadem (SKO). Jejich popelnice má objem 120 litrů. Pan Třídil v odpadovém dotazníku vyplnil, že budou třídít BIO odpad z domácnosti i ze zahrady do svého kompostéru. Sklo a textil třídít nebudou z důvodu nedostatku místa pro skladování. Pro snížení produkce odpadů se zavázali, že nebudou kupovat balené vody. Kolik Eko bodů získají Třídilovi za daný rok na osobu?

S pozdravem Ing. Radek Staňka vedoucí týmu MOJE ODPADKY

17. dubna 2018 proběhne na Základní škole v Suché Lozi zápis do I. ročníku.

Co vše by mělo dítě zvládat, než půjde k zápisu do I. třídy

POZORNOST

Každý předškolák, který je zralý nastoupit do školy, udrží pozornost na 15 minut u jednoho úkolu. Po tuto dobu zvládne pracovat, aniž by ho vyrušilo okolí a přitom neztratí zájem úkol dokončit. Budoucí školák se o úkoly zajímá a vyhledává je.

JEMNÁ MOTORIKA

Pro předškoláka je důležité, aby měl ruku uvolněnou, a aby dokázal z prstů udělat „špetku“, která je základem pro držení tužky. Předškolák si bez problémů zapne knoflíky a zaváže tkaničky a při vymalovávání obrázků nepřetahuje.

TĚLESNÉ PROPORCE

Tělo předškoláka se mění, pomalu mizí tuková vrstva, která je charakteristická pro malé děti, a také hlava se zmenšuje v poměru k tělu. Dítě, které nastupuje do školy, průměrně váží 20 kilogramů a měří okolo 120 centimetrů. Školák musí unést aktovku, a také vydržet sedět během vyučování.

SLUCH

Aby se školák naučil dobře číst a psát, měl by už v mateřské škole umět rozeznat první hlásku ve slově a poté další hlásky ve slovech. Pokud tohle nezvládá, neměl by do školy nastupovat.

ZRAK

Žádné dítě automaticky neumí rozeznat tvary. Po narození dítě nejprve rozezná jen světlo a tmou a největší vývoj zraku je před nástupem do školy. Jak dítě vnímá zrakem, můžeme zpozorovat při skládání puzzlů, při hledání rozdílů mezi dvěma obrázky nebo při hraní pexesa.

POČÍTÁNÍ

Počítání nezahrnuje jen poznávání čísel, ale je potřeba umět vnímat čas a prostor. Proto se schopnost počítat rozvíjí postupně. Pro předško-

láka by neměl být problém napočítat do deseti a chápe, že z číselné řady nemůže žádné číslo vynechat nebo opakovat. Dítě v předškolním věku umí spočítat, kolik je na obrázku aut a chápe princip odčítání a sčítání.

ŘEČ

Aby se dítěti ve škole dařilo a naučilo se nejsnadněji číst a psát, nemělo by mít poruchy řeči, ať už se jedná o koktání nebo špatnou výslovnost. Řečové vady mohou být způsobeny nezralostí v motorickém vývoji, ale také nezralostí ve sluchovém či zrakovém vnímání. Proto je důležitá návštěva logopeda.

VĚK

Děti, které do 31. srpna daného roku dovrší věku 6 let, musí povinně k zápisu. K zápisu mohou jít i děti, které se narodily později, ale odborník by měl posoudit zralost dítěte. Pokud nastoupí dítě do školy předčasně, může se stát, že školu nebude zvládat a bude se cítit neúspěšné. A naopak, dítě které je na školu zralé, ale nenastoupí do ní, se bude ve školce nudit. Přitom už je připravené na učení.

ZRALOST

Zralost znamená, že se dítě podřídí autoritě učitelky a svá přání odloží na později. Nepřerušuje jiné děti, když mluví, respektuje hodinu a přestávku. Je také schopno pracovat ve skupině, zvládá sebeobsluhu, tzn. umí se obout, obléknout a najíst se příborem.

TĚLESNÁ ZDATNOST

Před nástupem do školy by dítě mělo zvládnout hodit a chytit míč, udržet rovnováhu nebo přeskočit překážku. Každé dítě se vyvíjí jinak rychle. Někdy se dítě vyvíjí pomaleji, než je obvyklé. Nemusí to tedy znamenat, že je nešikovné.

Zdroj: HRDINOVÁ, Radka. Zvládne vaše dítě školu? Mladá Fronta Dnes. 2016, , str.4.

Projekt Rakousko

Žáci 5. ročníku si připravili projekt pod názvem Rakousko. Jejich spolužáci se dověděli spoustu zajímavostí o našich susedech v Rakousku. Ochut-

nali jsme místní speciality a poslechli nejzajímavější skladby rakouských skladatelů. Bylo to velmi příjemné a zajímavé dopoledne.

Naučná stezka kolem Suché Loze

V rámci vyučovacího předmětu Přírodověda se žáci 4. a 5. ročníku seznamovali se zajímavostmi v naší obci. Vycházeli ve skupinách po trase, kterou si značili do mapy a vždy na místě zastavení se museli

zorientovat pomocí busoly, místo zakreslit a splnit zadané úkoly. V rámci této stezky navštívili tyto místa – Kříž na začátku vesnice směr Bánov, Sedláčkův a Veleckých mlýn, kostel sv. Ludmily a kaple sv. Rocha.

Zajímavé besedy ve škole

V rámci Šablon pro ZŠ a MŠ probíhají ve škole společná setkávání nejen pro rodiče našich žáků, ale i pro ostatní zájemce.

V lednu a únoru proběhly tři besedy s Mgr. Alicí Kutnarovou. První setkání pod názvem „Jak rodič působí na dítě“, druhé setkání „Principy pozitivního rodičovství“ a třetí setkání mělo název „Konkrétní techniky a konkrétní případy“. V březnu nás navštívil Mgr. Karel Opravil s další přednáškou na téma „Jak přežít výchovu dětí a nezbláznit se“. Všechna setkání byla moc zajímavá a poučná. 3. dubna 2018 bude další setkání pod názvem „Školní zralost“. Beseda je určena hlavně pro rodiče dětí předškolního věku. Každou besedu jsme si zpříjem-

nili kávou a malým občerstvením. Děkuji všem maminkám, které se besed účastní.

Myslivecká výstava v Nivnici

Masopust ve škole

I letos jsme se se školou vydali na masopustní obchůzku po naší vesnici. Navštívili jsme našeho pana starostu na obecním úřadě a paní prodavačky. Zatančili jsme a zazpívali před školou, pohostinstvím a chráněným domem pro naše seniory a naše paní kuchařky. Skoro všechny děti měly připravenou nějakou zajímavou masku. Pozadu nezůstaly ani naše paní učitelky. Také jsme si vykoledovali spoustu dobrot, které nám moc chutnaly.

Výuka plavání ve škole

31. 1. 2018 ukončili žáci 1. a 2. ročníku výuku plavání v tomto školním roce. Poslední hodinu obdrželi plavecké vysvědčení. Druhou polovinu výuky budou absolvovat zase příští školní rok v prvním pololetí.

Vážení spoluobčané, v tomto roce 2018 oslaví naše mateřská škola 70 let od svého založení. K tomuto významnému výročí bychom chtěli uspořádat výstavu a vzpomenout na léta prožitá v Mateřské škole v Suché Lozi. Byli bychom vděční za zapůjčení fotografií, hraček a jiných předmětů z let prožitých ve školce. Zapůjčené předměty budou vystaveny na Sucholožské hody. Pokud nám budete chtít předměty zapůjčit, přinesete je do ředitelny v naší škole. Mnohokrát děkujeme za spolupráci.

Mgr. Hana Máčalová

Návštěva Slovákého muzea v Uherském Hradišti

Ve středu 28. února žáci 4. a 5. ročníku navštívili Slováké muzeum v Uherském Hradišti. Zhlédli výstavu pod názvem „Vládci noci“. Zajímavostí pro nás bylo, kteří živočichové v noci nespí a se kterými se u nás můžeme potkat, když se budeme dobře dívat. Ve druhé polovině programu vypracovali zajímavý pracovní list a vyrobili si krásnou sovu. Pro zpestření odpoledne jsme si zašli na dobroty do cukrárny.

Přeběžné akce ZŠ Suchá Loz

- 29. 3.-2. 4. Velikonoční prázdniny
- 1. 4. Vystoupení Slatinky na Velikonocích v muzeu
- 3. 4. Přednáška pro rodiče – Školní zralost
- 3. 4. Vystoupení Slatinky pro seniory
- 10. 4. Den otevřených dveří v ZŠ
- 17. 4. Zápis do 1. ročníku
- 26. 4. Akce Vzpoura úrazům (1.-5. ročník – od 8:00 hod.)
- 26. 4. Konzultační odpoledne
- 27. 4. Čarodějnický rej na fotbalovém hřišti
- 12. 5. Férová snídaně na dvorku školy
- 17. 5. – 20. 5. Výlet žáků 5. ročníku do Prahy
- 25. 5. Stezka odvahy na mysliveckou chatu

*TAK UŽ NÁM ZAČALO KRÁSNE HRÁT JARNÍ SLUNÍČKO,
ALE MY SE S VÁMI PODĚLÍME, O TO, CO JSME PROŽILI VE
ŠKOLCE JEŠTĚ V ZIMĚ*

První sníh nám přinesli naši Martínkové (sv. Martin) a nechyběli ani bílí koníci

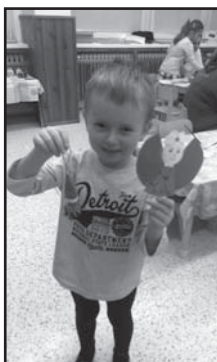
Dobrotu pro naše jistě hodné děti přinesl sv. Mikuláš s andělem a čertíkem

Jestli si umíme hezky uklidit hračky i věci ve skříňce, to přišla překontrolovat sv. Lucie

Do školky jsme před Vánoci pozvali rodiče dětí nejen na naši besídku, ale i na vánoční dílničky

Vánoční cukroví jsme letos pekli s babičkou Aničkou Bradáčovou

Asi jsme byli moc hodní, protože opět jsme pod vánočním stromčkem našli spoustu dárků – hračky i nové talířky s krtečkem

V lednu jsme si zazpívali jako ti slavní „Tři králové“

Sníh to je náš další kamarád

Po sněhovém dovádění jsme si rádi odpočinuli u pohádek čtených našimi seniory

Dědeček Gregárek, ten jako myslivec nám přišel popovídat o ochraně lesní zvěře

Letošní probíhající zimní olympiádu jsme si trošku udělali i ve školce

Starší děti „Včeličky“ si s dětmi ze školy zajely do Zlínského divadla na pohádku „ Jája a Pája“

Masopust i karneval ve školce jsme si užili v parádních maskách při tanečku

Zimu jsme už vyhnali a jaro hezky přivítali – pálení „Moreny“

MYSLIVECKÝ VSTUP DO NOVÉHO ROKU 2018

Po poslední leči, která byla letos nesená v duchu ulovených zajíců, a která to zvěst se rychle šířila do okolního světa, nenápadně nastupovala – kdo jiný než zima. Vánoce přede dveřmi, a tak spojené povinnosti s vánočním krmením před štědrým dnem. Všechna krmící zařízení byla naplněna již koncem měsíce října, ale na svátky se vždy zvěří dává další nabídka. Nebylo tomu jinak ani před loňskými vánočními svátky. Sešli jsme se u obecního úřadu, rozdělili krmení podle instrukcí mysliveckého hospodáře a vynesli krmení nebo někteří vyvezli do polí a lesa, k naplnění svých krmících zařízení.

Zima byla celkem pro zvěř velmi příznivá. Sněhu bylo napaného málo, přímrazky na sněhu téměř žádné, a tak zvěř mohla se volně pohybovat po honitbě a spásat ještě to, co si

sama vybrala. To měla jako přilepšení ke krmivu v krmelcích a zásypech. Nejdůležitější bylo ale to, že při pohybu srncí a dančí zvěř mohla volně našlapovat na zemi, a nedocházelo o zmrazky k odírání jejich běhů.

Tyto odřeniny bývají velmi bolestivé a dochází k zanícení a ve většině případů i k úhynu zvěře. Letos ty úhyny byly velmi nízké, a z důvodů poškrábání běhů téměř žádné.

Krmilo se ještě v průběhu zimy několikrát, seno každý ze svých zásob, jádro si každý musel zabezpečit taktéž podle svých možností, a to jak kukuřici nebo obilniny. Ke všemu přispěl ještě nákup řepy, která byla jednorázově rozvezena po honitbě.

A jak jsem lovili v loňském roce?

Jelen žádný, z dančího jsme ulovili 22 ks daňků, 22 ks daněl

a 16 ks dančího dorostu. Mufloní zvěř loni žádná, u zvěře srncí pouze 12 ks srnců, srny a srnčata se pro nízký stav nelovili. Co se týká černých rytířů, tak bylo uloveno celkem 46 kusů. No a nesmíme ve výčtu opomenout tu lahůdku, kterou naše myslivost už mnoho let nezažila a to odlov 89 ks zajíců, pak ještě 16 kusů divokých kachen a ze zvířat škodících myslivosti to bylo 18 kusů lišek. Toulavé kočky a psi se do statistik odlovu již nepočítají a jsou jen chloubou každého myslivce, jak pomohl udržet stavy divoké zvěře v honitbě, která je jako i jiné honitby vystavena nepřízni zemědělské mechanizace, létajících dravců a do značné míry i zvýšenému stavu černé zvěře, která je všežravá, a na co živého narazí, to zlikviduje.

-ek

Jaro přináší riziko venkovních požárů

Jaro se nám pomalu, ale jistě blíží a předpokládáme proto, že mnoho nedočkavců jistě vyrazí do zahrádek a vrhnou se na úklid po zimě.

Vypalování starého suchého porostu

Teplé jarní počasí přináší zvýšené riziko typicky jarních požárů způsobených neopatrností při spalování odpadů na zahrádkách nebo v lesích. Hasiči varují zejména před tradičním nešvarem, kterým je vypalování starého suchého porostu (trávy), což je činnost velmi nebezpečná a ze zákona zakázaná. Obecně řečeno – plošné vypalování porostů je zakázáno, pálit odpad na hromadě lze, ale za dodržení určitých podmínek

Pokuty a sankce

Pamatujte, že vypalování porostů je podle zákona o požární ochraně striktně zakázáno. V případě porušení tohoto zákazu hrozí podle zákona o požární ochraně fyzické osobě pokuta až ve výši 25 000 Kč, právnické osobě a podnikající fyzické osobě mohou hasiči udělit pokutu až do výše 500 000 Kč.

Pálení biologického odpadu

Teplé jarní počasí lidi také určitě vyláká k pálení biologického odpadu (zbytky staré stravy, listí,

větve, klestí). Tyto činnosti s sebou přináší i zvýšený počet zbytečných výjezdů hasičů, protože občané pálení klestí a odpadů nenahlásí.

Málokdo si uvědomuje, že tyto aktivity přímo ohrožují lidské životy! I zdánlivě tak bezpečná činnost jako je spalování shrabaných porostů, může mít neblahé následky. Oheň se v otevřeném prostoru může velice snadno vymknout kontrole, např. při silném větru, a způsobit nejenom ohrožení života a značné škody na majetku, ale také závažné ekologické následky, např. v podobě ztráty části lesa či úhynu živočichů. Stačí jen neopatrnost, trocha nepozornosti nebo panika.

Zákon o požární ochraně hovoří jasně: fyzické osoby, ale také právnické či podnikající fyzické osoby jsou při spalování hořlavých látek na volném prostranství povinny učinit odpovídající opatření proti vzniku a šíření požáru. Jinak řečeno, zabezpečit vše tak, aby se spalování nevymklo kontrole a nevznikl z něj požár. Navíc právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny každé spalování hořlavých látek na volném prostranství, včetně přijatých protipožárních opatření, předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje. Lidé mnohdy bohužel pálení nahlásit

zapomínají a nebo uvedou v hlášení nesprávné údaje a hasiči pak zbytečně vyjíždějí k domnělým požárům.

Pokuty a sankce

Při nesplnění povinnosti oznámení o pálení klestí může být právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě udělena pokuta až do výše 500 000 Kč. HZS kraje pak má při nahlášení pálení pravomoc nařídít přijetí dalších podmínek pro bezpečnost spalování, či spalování zcela zakázat.

Všichni občané mají zákonnou povinnost počínat si při pálení tak, aby nedošlo ke vzniku požáru. V případě nedodržení zásad požární bezpečnosti při používání otevřeného ohně, mohou být lidé postiženi pokutou až do výše 20 000 Kč, pokud svým jednáním způsobí požár, mohou dostat pokutu až ve výši 25 000 Kč.

Občané by se také měli seznámit se závaznými vyhláškami obcí, které mnohdy upravují i způsob pálení odpadů na volném prostranství – a někdy je dokonce zakazují. Pálení navíc není jediný způsob, jak se zbavit biologického odpadu – je možné ho zkompostovat, odložit ve speciálních kontejnerech nebo sběrných dvorech.

Zdroj: <http://www.hzscr.cz>

NOVOROČNÍ KOUPÁNÍ

Už poněkoliťatě se na Nový rok setkala skupinka lidí na přehradě Ordějov. K této procházce měli dva důvody. Prvním je nutnost jakéhokoliv mírného pohybu po náročném nočním vítání nového roku, druhým pak nalezení odpovědi na otázku, zda se i letos najde někdo, kdo přivítá nový rok koupelí v přehradě.

Tentokrát otužilce mírně zradilo počasí. Přelom prosince a ledna byl z těch teplejších, proto vodní hladinu nepokrýval led jako minulý rok a voda měla necelé 3°C. Pocitově se však jednalo o jedno z nejsložitějších koupání. Vždy je lepší, pokud je voda teplejší než okolní vzduch. Optimální podmínky pro otužování nastávají, pokud

je přehrada pod ledem a okolní teplota klesá pod nulu. Tento rok se koupat odvážili pouze dva otužilci, jedná se zatím o historicky nejslabší účast. Musím se opakovat jako každý rok, ale stále nabíráme členy z řad dobrovolníků, takže pokud by měl někdo zájem, stačí dát vědět. Pár lidí navíc se do přehrady jistě vejde. Proto doufám, že v příštím 9. ročníku Novoročního cákání nás bude zase o něco více.

Přesto se U podkovy sešlo pár desítek lidí, kterým děkujeme za podporu a doufám, že se i za rok potkáme na „zdravotní“ procházce po řádném přivítání nového roku.

Josef Berka

SKAUTSKÉ STŘEDISKO SUCHÁ LOZ

Akce na konci roku 2017 ve fotogalerii

Roznášení Betlémského světla

Roznášení Betlémského světla

Skautská besídka v sále

Výprava Žabíčků na Lopeník

Den sesterství

Je již tradicí, že na Den sesterství se naše skautky setkávají a společně tento den oslavují. A co že to ten Den sesterství vlastně je? Je to mezinárodní svátek, který slaví všechny skautky z celého světa. 22. února, kdy se narodila spoluzakladatelka Světového sdružení skautek Olave Baden-Powell a její manžel. K oslavování letošního Dne sesterství jsme uspořádaly oddílovou schůzku na skautské chatě Podhorce, kde jsme se sešly v opravdu hojném počtu. Tématem letošní schůzky ke Dni sesterství byla „síla“. Vyzkoušely jsme na toto téma různé aktivity a společně přišly na to, že pro každého z nás má síla různý význam. Když jsem se poprvé zeptala, co si holky představí pod pojmem síla, tak padly nápady jako činky, silný člověk, ale také přátelství a láska. V závěru této aktivity jsme přišly na to, že i když je ka-

ždý člověk jiný, například někomu jde sport, někomu naopak jde hra na hudební nástroj, tak nakonec jako celek, jako skauti, dokážeme držet pospolu, pomáhat si, a to je ta největší síla.

Letošní Den sesterství se nám náramně vydařil, zahrály jsme si nové hry a zažily spoustu legrace. No popravdě už se nemůžeme dočkat dalšího setkání ☺.

Terka Beníčková

Výsadek 2018

Ráno se všichni sešli v 8.30 hod. za budovou školy v Suché Lozi. Jako první se samozřejmě udělala fotka, abychom porovnali stav našeho oblečení před akcí a po akci. Vedoucí nám zavázali oči a vyjeli jsme auty na neznámé místo. Hned, co jsme dorazili na dané místo, tak jsme se rozdělili do tří skupin, zorientovali mapu a zvolili jsme si

tu nejvhodnější cestu do Suché Loze. Zjistili jsme, že jsme na Vyškovci a odtud poputujeme směrem k domovu. Stejně jako vždy jsme si cestou dali na oběd v kotlíku uvařenou tradiční gulášovou polévku. Domů jsme se dostali až kolem 16. hodiny. Všem se výsadek určitě líbil a už se těším na příští.

Barča Gazdíková

SPOLEK VDANÝCH ŽEN PLKOTNICE

Začátek nového roku nám přinesl mnoho změn. Jednou z nich byl příchod dvou nových Plkotnic, za co jsme moc rády. Na začátku roku jsme oslavily krásné kulaté výročí 70. let s naší milou Plkotnicí paní Ludmilou Horňákovou. Tímto bychom ji chtěly popřát mnoho zdraví, lásky, stále úsměv na tváři a Božího požehnání do dalších let, a ať stále ráda za námi chodí si zazpívat a pobavit se.

Letos se nám masopust opravdu povedl. Užily jsme si scénky z filmů Slunce, seno, jahody a Slunce, seno a pár facek. Děkujeme všem dobrovolnicím, které nám vypomáhaly, a také členům obecního zastupitelstva, kteří se pravidelně každým rokem s námi podílí na pochovávání basy.

Co nás čeká? Chtěly bychom před prázdninami uskutečnit Slavnost minerálního pramene Slatiny přímo u pramene. Opět si zazpívat na hodovém zpívání v muzeu a snad se nám letos podaří i vydat zpěvník písní, které zpíváme.

Rády bychom čtenářům Sucholožských listů popřály POŽEHNANÉ VELIKONOCE a radost ze vzkříšení našeho Pána Ježíše Krista.

Plkotnice

Diakonie Broumov

VE SPOLUPRÁCI SE SPOLEKEM ŽEN PLKOTNICE A OBCÍ SUCHÁ LOZ POŘÁDÁ HUMANITÁRNÍ SBÍRKU.

Naším prostřednictvím můžete darovat:

- Ošacení včetně prádla (dámské, pánské, dětské, zimní i letní)
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony, závěsy
- Látky, vlny, příze (i zbytky)
- Péřové přikrývky, (i samotné peří), polštáře, deky, spací pytle
- Školní a sportovní potřeby, hračky
- Nenošená, nepoškozená obuv
- Jakýkoli potrhaný, ale čistý bavlněný textil (lůžkoviny, utěrky, ručníky, košile, tepláky)
- Kabelky, batohy, školní tašky
- Kožené i koženkové oblečení, bundy, pravé i umělé kožichy (i mírně potrhané)
- Nádobí skleněné, porcelánové, kovové, funkční domácí spotřebiče
- Prací a čistící prostředky, hygienické a toaletní potřeby
- Knihy, noviny, časopisy, smíšený papír – noviny, časopisy, kartony i poškozené knihy

JAK MŮŽETE VĚCI DAROVAT?

Věci můžete přinést v pondělí 9.4. , ve středu 11.4. a v pátek 13. 4. 2018 v době od 16,00 hod do 17,00 hod. do

Sucholožské chalupy (muzea) v Suché Lozi.

Touto sbírkou:

Pomůžete sociálně potřebným občanům. Poskytnete práci lidem, kteří by jinak žádnou práci nedostali a tím i k jejich zpětnému začlenění do společnosti. Odlehčíte komunálnímu odpadu, jelikož nepoužitý humanitární materiál se dále ekologicky zpracuje.

Finanční pomoc:

Pokud bude ve Vašich možnostech, uvítáme i případný finanční příspěvek na dopravu.

Děkujeme Vám jménem všech lidí, kterým se díky Vašemu pochopení dostane tolik potřebné pomoci.

Byliny a jiné dřeviny v okolí naší dědiny

Vážení a milí spoluobčané, okolní příroda je také součástí naší obce a její dary jsou nesčetné. Proto bych vás chtěla touto cestou blíže seznámit s bylinkami, které rostou v okolí naší obce.

Jarní bylinám je přisuzována velká účinnost. Vybrala jsem bylinky, které v okolí rostou a je možné je sbírat. V rozumné míře, samozřejmě. Všechny první jarní květy jsou jedinou pastvou pro užitečný hmyz, nasbírejte si tedy tolik, kolik potřebujete. Když něco vyrvete i s kořenem, už to tam nenaroste. A příští rok budeme bylinky potřebovat všichni. Kdo často chodí do přírody, všimněte si, kolik ubylo třeba podbělu.

Pokud jste v této oblasti začátečníci, doporučuji na čas nasbírat sedmikrásky, fialky, prvosenku, podběl a plicník. Je to univerzální směs, kterou můžete při nachlazení popíjet až 3 měsíce. Krásně voní a chutná. Nemusí se ani sladit. Stonky pampelišek – jsou hořké, ale velice účinné na neduhy jater. Květy pampelišky nebo akátu na výborný med proti kašli. Pokud dáte do akátového medu chilli papričky, máte skvělou marinádu na maso. A taky medvědí česnek. Má výbornou chuť v jídle a je také možné z něho udělat tinkturu na posílení těla i ducha. Čerstvé bylinky do jídla jsou vůbec nejlepší volbou, protože v sobě mají nejvíc

účinných látek. A kupodivu – jsou i chutné. Pokud chcete získat více informací o bylinkách a jejich účincích, doporučuji méně hledat na internetu a více v knihách, zejména od českých autorů.

Sběr bylinek v měsíci BŘEZ-NU a dubnu

Podíváme se tedy co lze v tomto měsíci již sbírat: Vyberu vám ty bylinky, které s určitostí sbíráte a pak si ukážeme ještě v dalším, rozšířeném seznamu, co vše by se dalo sbírat.

- sedmikráska chudobka
- prvosenka jarní (petrklič), prvosenka větší
- jmelí bílé (kvalitní sběr na snížení vysokého tlaku)
- česnek medvědí (před květem)
- plicník lékařský(nať)
- podběl lékařský(květ)
- kopřiva dvoudomá (nať)
- olše lepkavá (list, kůra)
- popenec břechtanovitý (nať)
- smetánka lékařská (pampeliška – kořeny, později i stonky a květy)

V březnu tedy sbíráme kořeny, kůru, pupeny, první květy a listy.

Na jarní polévky a další použití v kuchyni se sbírají mladé listy kopřivy, řebříčku, bršlice, sedmikrásky, violky vonné, popence břechtanovitého a dalších jarních

rostlin.

Rozšířený seznam:

Dřevo

- modřín opadavý
- Konce mladých větviček
- rakytník řešetlákovitý
- modřín opadavý

Pupeny

- bříza bílá
- topol osika před rozvitím, nutno hlídat
- topol bílý (linda) před rozvitím, nutno hlídat

Hlízy

- topinambur hlíznatý

Kořeny

- čekanka obecná
- dřišťál dráč
- jehlice trnitá
- kostival lékařský
- lopuch větší, plstnatý, menší
- třapatka nachová
- tužebník obecný

Kůra

- bez černý
- dřišťál dráč
- dub letní
- jasan ztepilý
- jírovec maďal (koňský kaštan)
- kalina obecná
- krušina olšová
- líska obecná
- modřín opadavý
- řešetlák počistivý

Oddenek

- bršlice kozí noha
- devětšil lékařský
- kopřiva dvoudomá

prvosenka jarní

plicník

medvědí česnek

- kuklík městský
- leknín bílý (jen z pěstovaných rostlin, chráněný)
- lékořice lysá
- mochna nátržník
- pýr plazivý
- rdesno hadí kořen

Plodnice

- rezavec šikmý (čaga, houba na bříze)

Míza

- réva vinná

Obecně platí, že při sběru kůry ze stromů bychom jí neměli odebírat velké množství. Dlouhodobým skladováním totiž ztrácí své léčivé vlastnosti. Aby nevznikaly škody na stromě, ze kterého kůru odebíráme, provádíme sběr raději na čerstvě pokácených stromech a keřích, kterým řezání větví neškodí (prosvětlování). Pokud nemáte jinou možnost, odeberte kůru i z rostoucího stromu malými podélnými zářezy a oddělte kůru od dřeva řezem v podobě drážky, kterou je třeba po odebrání kůry zatřítk štěpařským voskem, aby strom „nekrvácel“. Strom by měl být mladý a měl by růst v dobře zvětralé půdě (les). Kůru doma sušíme v suché místnosti. Když získá zeleno - šedou barvu a stane se křehkou - je připravena k použití.

Univerzální recepty:

Tinktura

V podstatě spočívá v naložení byliny, plodu či kořene do lihu. Je lépe ho před tím nakrájet, rozdrtit apod. Výhodou je hlavně to, že co je v lihu, to se nezkaží. Doslova. A určitě to dezinfikuje.

Sirup

1. Jedinou výjimkou je sirup dělaný zastudena prokládáním bylin a cukru. Tento způsob je k léčivým látkám nejšetrnější. Tento sirup se může však dělat

pouze z listů nebo květů (jitrocel, divizna, sléz, plicník ...), které jsou měkké a obsahují dostatek vody. Do dobře umyté zavařovací láhve vložíme rovnoměrnou vrstvu nařezaných bylin (asi 1-2 cm), bylinky překryjeme stejně vysokou vrstvou cukru, pak následuje opět vrstva bylin, vrstva cukru a tak dál, až zaplníme celou sklenici. Pak sklenici zavřeme a vložíme do temna a chladu (nejlépe do sklepa, je možné sklenici i zakopat do země). Zhruba po měsíci nebo 6 týdnech se ve sklenici vytvoří homogenní sirupovitá tekutina. Někdy je třeba hmotu ještě protlačit např. malým vinařským lisem. Takto vzniklý sirup není třeba konzervovat. Musí se však uschovávat v chladničce, nebo alespoň v temnu a chladu. Musíme též dbát na to, aby se do otevřené láhve nedostaly plísňe nebo jiné nevhodné látky, které by zapříčinily např. kvašení.

2. Další typ sirupu se dělá z velmi koncentrovaného nálevu nebo odvaru (materídouška, echinacea . např) Do 0,5 l nálevu vysypeme 350 gramů cukru a na velmi mírném ohni (pod bodem varu) vše dobře rozmícháme a přelijeme do čisté, dobře uzavíratelné láhve.

3. Podobně se dá dělat sirup i z tinktur. Do tinktury přilijeme vodu. Záleží na tom, jak koncentrovaný líh jsme použili k výrobě tinktury. Do více koncentrovaného lihu přilijeme více vody. Pak nasypeme cukr. Poměr výsledné tekutiny a cukru musí být zhruba 4 : 6. A vše zahříváme a mícháme

na mírném žaru (asi při teplotě 80-90 °C). Při této teplotě se líh odpaří a všechny bylinné látky přejdou do sirupu. Při výrobě je dobré kalkulovat s tím, že se všechno líh odpaří. Tedy nedávat do sirupu příliš mnoho cukru.

4. Sirup je též možné dělat z čerstvé šťávy (z ovoce, ale třeba i brutnáku a jiných bylin s vysokým obsahem vody). V tom případě se čerstvá šťáva smíchá s cukrem v poměru 4:6 a na mírném žaru se chvíli za stálého míchání povaří. Sirupy je dobré (ale drahé) dělat z třtinového, nebo aspoň přírodního cukru, neboť bílý rafinovaný cukr rozhodně není pro nikoho příliš zdravý (pro děti to platí dvojnásob). Sirupy, jsou-li uchovány v temnu a chladu, není třeba konzervovat. Je nutné je brát vždy novou lžící, nikdy nepít přímo z láhve nebo nabírat lžičkou již olíznutou. Tím se zabrání nežádoucímu kvašení sirupu. Po výrobě je výhodné rozlít sirup do více lahviček. Zkaží-li se nám náhodou jedna (ta otevřená), ty další, dobře uzavřené, vydrží. Po otevření sirup vydrží v ledničce zhruba měsíc. U dětí se sirupy dávkuje po lžičkách - již rok staré děti mohou užívat dobré domácí sirupy. Dospělí užívají obvykle 3 polévkové lžice denně.

Med

Ten umí nejlépe včelky. A když nejsme včelky, musíme si vystačit s vlastní pilnou prací a trochou alchymie. Jako např. mnou roky ověřený med ze smrkových výhonků. Recept je také univerzální.

ni. 1 kg smrkových výhonků, 1 l vody, 1,5 kg cukru. Výhonky zalijeme vodou a necháme 24 hodin louhovat. Potom přivedeme k varu a povaříme 5 minut. Předíme přes plátýnko, přidáme cukr a vaříme do zhoustnutí 60 - 90 minut. Použití: 1 lžičku denně v chřipkovém období - na kašel až 3 lžičky denně. Měkké byliny jako sedmikrásku nebo fialku

doporučuji povařit jen tři minuty. Zalévají se jako sirupy, rovněž vychladlou převařenou vodou!

Na netu existují tzv. „zdravé a šetrné metody“, dělání medu a sirupů „za studena“. Osobně je nedoporučuji, pro jejich nízké datum spotřeby. Většinou sirupů potřebujete na problémy s dýchacími cestami, které většinou v létě nehrozí a představa bouchajících

kvasících experimentů v lednici mě již dávno od těchto pokusů odradila. Do zimy nepřežil ani jeden. Vařením sice bylina ztrácí část svých účinných látek, ale v domácím výrobku je jich stále více, než v těch s konzervanty v obchodě. Za zlomek ceny. A hlavně, víte, co v nich je. Přeju příjemný jarní výlet za dobrodružstvím!

Marie Vaculová

Velikonoce 2018 - „S nadějí na cestě“

A naší nadějí je ukřižovaný a zmrtvýchvstalý Kristus.

Nevstal-li Kristus, vaše víra nemá cenu... Ale Kristus z mrtvých vstal, a to jako první z těch, kteří zesnuli. (1Kor 15,17.20)

Chci Vás o letošních svátcích pozdravit a popřát Vám všem: „Požehnané Velikonoce.“ K pozdravu a pochopitelnému přání, abychom zakoušeli velikou radost, patří ale otázka, která provází člověka od nepaměti: K čemu jsme tady, proč žijeme, jaký to má všechno smysl, máme vůbec nějakou naději?

Je třeba si mnohé znovu vnitřně přiblížit a prožít. Velikonoce rozhodně jsou onou velkou chvílí, kdy si můžeme uvědomit a zakusit radost a namísto naříkání i smutků objevit nálezy Života uprostřed všemožných ztrát, bolestí, zklamání, vnitřních či vnějších zmatků. Přeji nám všem, aby letošní Velikonoce byly znovu o naději, o radosti a nalezení Života v Ježíši Kristu. O posile, která je nám vždy velmi blízko, takřka vždy na dosah. A tou posilou je Bůh, naše jediná NADĚJE.

duchovní otec Jiří Kupka, farář

Přijměte srdečné pozvání na

XV. FARNÍ PLES

v Suché Lozi
v sobotu 7. dubna 2018
od 19.00 hod.

Vyhrávat bude DH SKALIČANÉ

Připraveno bude občerstvení, bufet a bohatá tombola.

Vstupné 90 Kč – vstupenky je možné zakoupit v předprodeji.

Na setkání se těší
P. Jiří Kupka, farář
a pořadatelé

Program bohoslužeb o velikonočních svátcích Kostel sv. Ludmily v Suché Lozi

Zelený čtvrtek 29. 3. 2018

Mše svatá: 16.45hod.

Soukromá adorace: do 19.00hod.

Velký pátek 30. 3. 2018

Velkopáteční obřady: 16.45hod.

Bílá sobota 31. 3. 2018

Začátek vigílie: v 18.00hod.

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně 1. 4. 2018

/Bohoslužbu doprovází dechová hudba pana Adamce ze Suché Loze/

Mše svatá v: 7.30hod. spojená s obřadem

žehnání velikonočních pokrmů.

Pondělí velikonoční 2. 4. 2018

/Bohoslužbu doprovází schola ze Suché Loze/

Mše svatá v: 7.30hod.

2. neděle velikonoční 8. 4. 2018

Neděle Božího milosrdenství

Modlitba Korunky k Božímu milosrdenství: 13.30hod.

/Bohoslužbu doprovází schola dětí „Schollička“/

Mše svatá: 14.00hod. spojená se slibem dětí ze společenství Misionářů srdce.

Po mši svaté: Farní kavárna + program v kulturním sále v Suché Lozi.

VÁNOCE V MUZEU

Víkend před Štědrým dnem byl opět věnovaný kulturnímu vyžití v Sucholožské chalupě. Oproti minulým letům jsme provedli několik změn v organizaci celého víkendu.

V pátek se konaly dílničky, které se tentokrát výjimečně přesunuly do salonku na Obecním úřadě. Zde si přítomní mohli vytvořit přáníčka nebo malé dárečky k Vánocům. Přestože je tento podvečer věnovaný především dětem, rok od roku přibývá i dospělých návštěvníků, kteří si s radostí vyrobí zdařilý výtvar a zahřejí se „svařákem“. Zajímavým zpestřením pro děti byla obchůzka Lucek. Ty navštívily nejenom naše dílničky, ale i „kulturní“ zařízení uprostřed obce, kde rozdělily sladkosti mezi místní štamgasty.

„Lucy“ dříve obcházely domy a kontrolovaly, zda je dům řádně uklizen před příchodem Vánoc. Luce chodily po domě a křídlem z kačeny nebo husy naznačovaly ometání nepořádku. Malé děti od nich poté dostaly něco sladkého na zub.

Hlavní program nastal v sobotu. Tentokrát probíhal celý program v prostorách muzea, převážně na dvoře a v humně. Abychom se pojistili proti nepřízní počasí, celou akci jsme uschovali pod party stany. Oživením celé soboty byl i jarmark, na kterém se svojí zručností představili místní i přespolní prodávající. Ke shlédnutí zde byly rukodělné vý-

robky, ale i místní speciality k jídlu. I tentokrát vše doprovázela bohatá hudební kulisa. Pozvání přijali FS POPOVJAN a CM LIPINA z Nivnice. Program pak uzavíraly místní soubory SLATINKA a PL-KOTNICE.

Po celou dobu mohli návštěvníci ochutnat typické předvánoční jídlo. Protože odedávna je prosinec měsícem zabijaček, byly pro návštěvníky nachystány tlačanky, jitrnice či ovarová polévka. K zahřátí byl pro dospělé připraven svařák, pro děti, abstinenty či řidiče horký čaj.

Po ukončení programu v muzeu se hudba i návštěvníci přesunuly k novému vánočnímu stromku v parčíku u kostela. Zde se zazpívalo několik adventních písní.

Poslední víkendový den v neděli bylo na programu posezení v muzeu s CM Pajtáš. V teple uvnitř muzea se v komorní atmosféře posedělo, ochutnaly se speciality ze soboty a poslechla muzika. Kdo chtěl, mohl si vyzkoušet zdobení vánočních perníčků.

Chci poděkovat všem pořadatelům, návštěvníkům a všem účinkujícím i prodávajícím za skvělou atmosféru. Tento víkend má být malým odlehčením atmosféry před Vánocemi. Hlavně oddychem před vánočním shonem, který je v posledních desetiletích pro toto období tak typický.

Josef Adamec z povídky „Ďranice věku“

Namačkání na špinavých lavicích starých vagonů, sražení k sobě strachem i pudem sebezáchovy, se zoufalstvím v očích a zsinálými tvářemi, jedou čeští vysokoškoláci hrkotavým vláčkem do neznáma. Stáhli jim záclonky u oken, nelze se podívat ven, el podle pohybu vlaku se dá soudit, že jedou k západu. Na obou koncích vagonů sedí stráž v plné zbroji. Chlapci nesmějí mluvit. Kufry vyhodili nahoru na příhrádky, nebo vecpali pod lavice. Sedí, namačkání na sebe, lavice jsou plné. Koubek má klobouk sražený až na oči a hlavu schýlenou na prsa, zdá se, že dřímá. Hanzal a Rostek mají límce zvednuty, jak si je vyhrnuli venku, jsou prostovlasí a krčí se do zimníků, jako by jim byla zima. Hofer a Buček sedí vedle sebe, vzpřímeni jako vojáci, bez zoufalství, chladně se dívají po kamarádech i po oknech, zdá se, že je nemůže už nic překvapit. Je tu i mladičký, sotva devatenáctiletý filozof Šimeček, tvář má bílou jako mrtvola. Filozof Chalupec kýv v tomto voze není.

Vagon je osvětlen slabým světlem, stráže na obou koncích je pozorují. Ozve-li se šepot, výhružně se dívají tím směrem, pokynou hlavou a šepot umlká. Jeden je starší, s dlouhou a rýhovanou tváří, druhý je mladší, asi ve věku hochů. Ti je poprvé vidí takhle zblízka. Své nepřátele a únosce.

Prohlédli si je. Ale možná ani sami nevědí, kam je vezou. Pak napětí opadá, chvíle se prodlužují. Starší voják si sedne na okraj lavice, sundá vak, vyndá

salám a chléb a s puškou mezi kolony lačně jí, stále zachmuřeně pozoruje zajatce. Všechno na něm je odporné.

Zdá se, že nic překvapivého nenastane, není-li ovšem největším překvapením tato cesta. Sousedé si občas šeptem vymění slovíčko. Kam asi míříme? Na Westwal, na frontu? Na práce do Německa? Dívají se kdo tu je a kdo tu není. Vzali asi polovinu kolejáků. Ti druzí měli štěstí. Třeba Franta Opluštil, kterému se večer z duše řehtali.

Jedou svou zemí, ale cítí, jak se nezadržitelně zvětšuje vzdálenost od města, od kolejí, od dosavadního života, od země samé. V té chvíli poměrného klidu volá domov za okny vlaku nejsilněji. Hukot vlaku se odráží od strání, vědí tedy, že projíždějí zalesněnými vrchy a srázy Vysočiny. Pak se zapísknutí rozlétne do daleka, to jedou širým krajem. Lesy jim mávají, stromy na stráních jim vlají jako prapory na pozdrav. V hučení vlaku slyší šumění bystřin a zpěv potůčků. Celá země se přiblížila ke stěnám uhánějícího vlaku, nížiny se rozestupují až k hradbě hor. Domov sahá neodolatelněma rukama k srdci svých synů. Chlapci se ztěžka zdržují, aby se nevrhli k oknům a nezavolali k němu pozdrav své lásky.

Bud' zdráva naše země! Chtěli jsme žít v Tobě a s Tebou, dát ti svou sílu a svůj život, ale hle, co se s námi děje! Ani sbohem ti nesmíme dát!

Slova z nesmírné a závratné lásky vystřelují z hrudí jako šípy, proto se nemluví. Ohrome-

ní přešlo a chlapci sedí s hlavami opřenými dozadu, opřenými o tvrdou opěrnou desku, s očima přivřenýma, nebo zavřenýma, ve snaze se poddat dřímotě. Ale to je jen napětí, to je jen horoucí soustředění celé bytosti dovnitř, do sebe, aby slyšeli všechny ty hlasy a mohli poprvé plně, bez zapírání a studu, vyslovit svůj osudový vztah k tomu, co zanechali za stěnami studených vozů.

A říci jim své drásavé sbohem. A Jiří to prožívá.

Tento večer mu zabarvil celý dosavadní život plamenem bolestné ironie. Co je to tedy lidský život, myslí si. Snažil se studovat, soustřeďoval se na svůj konkrétní úkol, který m měl zaručit cestu do budoucnosti, a při tom zůstával sám jako méněcenné dítě, které se na společné cestě zpozdí za ostatními. Byl obklopen samotou. Celá ta léta byla poznamenána smutkem nesmírných a marných tužeb a nejasného hledání. Věřil, že dívka ho vyvede z té nesmírné samoty a otevře mu dveře do plného života. Ale když ji našel, je od ní odtržen, jakoby mu kdosi nelítostně odtrhl a odřízl tu šťastnou zemi, na jejímž prahu stanul, strašným nožem, těsně u nohou. Snad je to všechno stanovené osudem a člověk neprolomí nikdy ty hráze, které ho uzavírají.

Zvrátí také hlavu dozadu a opře ji o desku, aby utajil vlhkost pod víčky. Život v univerzitním světě, do kterého vkládal tolik nadějí, vidí jako uzavřené pásmo. Je zarámován mezi dvě cesty vlakem. Poprvé k němu

přijížděl v podobném vagónu, ale byl jasný, namodralý den. Na polích se pohybovali lidé, nechávali pod rukama prázdnou hnědou zemi, ale připravovali ji k zasetí, ke vzniku nového života. K radosti nad jeho vzkříšením, dozráním a užitečností.

Vzadu, odkud přijížděl, se rozbíhala, se rozbíhala do melancholických, krásných dálek, vpředu byla víc a více tísněna pahorky. Vůz byl jasný a zvučel hlasy. Byl plný mladých lidí, jemu tolik podobných. Jeli k městu, které bylo nebo mělo být jejich novým domovem. Když se posléze k němu přiblížili, rostlo a zvětšovalo se na obzoru jako obrovský palác a jako nepostižitelné bludiště. Bylo vidět domy, okna, komíny továren a řazení ulic.

Ten pohled se mu stále vrací. Na vyvýšeném pahorku nad městem svítil v záři nízkého, rudého slunce starý hrad a na druhém vršku stál zčernalý, štíhlý chrám, se dvěma věžemi, čnicí jako dva vztyčené prsty do stříbrnitě a růžově prosvětlených mraků. Ty prsty byly černé, věkovité, spálené požáry, válkami, časem. Město pod nimi otevíralo paže a vítalo je tisíce nadějemi.

Všecko, co tam našel, všecko, co tam prožil, uzavírá tuto druhá cesta. Nevidí ven, do oken nesvítí jas, je noc. Vůz je opět plný, chlapci spí nebo předstírají spánek, přemáhající tiché zoufalství. Jedou do prázdna.

S úžasem vidí, že i ta léta samoty, tužeb a hledání byla nevýslovně krásná. V neděli se vždycky otevřel a rozjasnil čas. Chodíval na procházky, potkával stovky dvojic, mladých i starších, viděl osamělé dívky. Ty se stávaly jeho snem a jeho nadějí. Jednu potkal ve Wilsonově lese. Pak ji vídal někdy odpoledne

nahoře u kostela. Již se odhodlával, že ji osloví, ale hned nato ji potkal zavěšenou do mladého, šviháckého důstojníka. Tu tmavou, nějak dojmavě smutnou krásku potkal až navečer v Libušině údolí. Bylo to neobvyklé. Ohlížela se, jako by někoho hledala. Neodvážil se vrátit za ní, ale uhranula mu svým půvabem a tajemností řadu nocí.

Pak začal rozumět chlapcům v kolejích, chvílemi tam dostávali mladistvou, bezstarostnou krásu. Oči to vidí jako živé. Běží s kamarády do sprchy v suterénu, Minář má široké tepláky dole uvolněné, nohavice mu směšně plandají kolem nohou a on jimi schválně hází na strany doširoka, že mu kluci nemohou stačit pro smích. Pak Rostek nečekaně nastaví Opluštilovi stoličku, Hanák se skácí jako pytel brambor, ale neudeří se příliš, takové má ten chlap z pekla štěstí a pak malý filozof Štěpán řve a haleká pod sprchami písničky svého kraje, že strhne všechny. Zpěv přehluší šumění sprch i všecek hluk a do malé místnosti zalehne ta překrásná vínorodá země se svou radostí i svými smutky. Ještě včera šel s nimi z města a tajil před nimi, že byl na schůzce s Libuškou.

Libuško, už mě neuděláš mužem! Budeš se trápit? Zapomeň!

Co dělají naši? Co řekne táta, až se to dozví, zasteskní kousek od něho Vláda Minář, nemá to říkat, tvář mnohých se klopi nebo se odvrátí, aby nebylo vidět v očích náhlý lesk.

„Co děvčata? Myslíte, že jim budeme moci psát? Budou na nás čekat?“, ptá se ukvapeně Mirek. Rovněž to nemá říkat, řada očí se po něm káravě podívá. Ale zapudit se tyto otázky nedají.

Je zase dlouhé ticho. Vlák

drkotá po kolejích někde uprostřed spící země, dvě slabé zárovky osvětlují matně vagón, ve kterém to vypadá jako ve fantastickém loupežnickém filmu. Pak přijde oživení. Vejde důstojník s civilem, hlavy se zvednou, oči se rozšíří a vzrušeně vzhlédnou, ale oni jen vymění několik slov se strážci a srovnávají něco v listinách. Pirátský vláček jede dál, nikde nezastavuje, občas píská. Ve stanicích, kterými projíždí, je slyšet ruch, tlumenou řeč, pohyby lidí. Česká řeč zní tak sladce jako doposud nikdy. Snad ani nevědí, jaký vlak tudy projíždí. Beznaděj a bezmocnost padají na hrud' a svírají hrdlo. A pak přichází dřímota a s ní sen.

Jaká to krutá ironie! Přelud, jež rozetne jako strašná rána mečem mladou hrud' ve dvě.

Je to zvláštní den, celý obzor je prosvětlen neobvyklou září. Je sobota, den, na který čekám. Půjdu za ní, vezme mě k sobě, slíbila mě to! Jsem nervózní a bláznivě šťastný celé odpoledne. Vykoupal jsem se a pojedl a teď nevím, co si mám vzít na sebe. Čas utíká pomalu olověnými kroky, a přece se večer nezadržitelně blíží. Zdá se mi, že se ve vzduchu rozeznívají zvony, moje tvář je vzrušená a oči se lesknou, jak nikdy před tím, viděl jsem to v zrcadle. A roste ve mně i divná úzkost. Štěstí, že kluci odešli, jedni pod sprchy, druhí do města, nikdo mě nepozoruje a neruší.

Konečně jdu. Hlas zvonů zní z výšky a z veliké dálky. Stmívá se, ale město zvučí neobvykle a je slavností jako ve veliké svátku. Jedu tramvají a na sedadle se trochu choulím. Pak se setkáváme na rohu její ulice. Ale je ještě brzy, napřed musíme na večeri.

Když přicházela, obličej měla divně zdvižený. Celý večer hoří

jako krásná pochodeň. Mluvíme málo, laskám ji očima, Bože, jak je krásná! Ta ruměná spanilá tvář je plná tajemství, ale dnes je mně vydá. Otevře se mi, jako se otvírá květ slunci. A oči se jí září, jako ty nejzářivější hvězdy z veliké dálky. Vždyť je to tak! Kdo si strhl z oblohy tu nejskvělejší a dává mi ji do rukou.

Konečně stoupáme do schodů, chvějíce se jako zloději, odmyká roztřesenou rukou. Vejdemo. Zamkne, zamkne, stáhne roletu a pak teprve rozsvítí. Pobídne mně, abych si sedl a sama svléká kabát.

Ale já přistupuji k ní, pomohu jí z kabátu, odložím i svůj a pak ji obejmou. Přichází chvíle, která mně znepokojovala a obluzovala celá léta. Zase tak vřele splýváme v objetí, pak ji začnu hladit, zatím co se dlouze, bez hlesu, líbáme. Chvějeme se, pak klesá na můj klín. Natáhnu ruku, abych jí vzadu uvolnil šaty. Jsem neobratný, chvějí se ještě víc, nevím, jak a co dělat. Na štěstí mi pomáhá. Je mi jako slepci od narození, když otevře oči. Mám ji v rukou. Voňavou hmotu, jakou jsem doposud nikdy nepoznal. Skrývá svou nádheru přitisknutá ke mně. Líbám ji, klesáme na lože, třesoucí rukou ji hladím její ňadra, moje největší chvíle přichází.

Co se to stalo? Ta chvíle se zastavila, nemohu si ji vzít, mezi námi dosi strašný a zlomyslný postavil zeď a zastavil čas. Nepokročíme dále, nic se nezmění, nedá mi svou bytost, nestanu se mužem!

Probouzí se v pološerém vagónu, uprostřed dřímajících, různě zvrácených kamarádů, v rukou cítí nepopsatelnou sladkost i hebkost, ale je sám a ústa se mu plní hořkostí, bobtnající jako těžký žvanec. Jakoby se kdesi,

zcela blízko, potichu, ale strašně jedovatě smál. NE, neprolomíš hráze. Zůstaneš osamělý!

Opravdu je lépe bránit se spánku. Teď se ostatně probouzejí všichni. Znovu se otevírají dveře vedoucích od předních vagónů a znovu vstupují dva. Důstojník má mohutnou elektrickou svítilnu, poddůstojník svazek papírů, podložku a plnicí pero. Nic zvláštního, nic dramatického, vzrušení opadne. Ale probouzí se všichni. Sepisují nacionále. Podrobněji než v kolejním sále. Chtějí znát nejen bydliště, ale i ulici a číslo domu, ptají se na zaměstnání rodičů. Vagón se plní ruchem, narůstá napětí. Především není jisto, co za tím vězí. A navíc, oba vyšetřující jsou značně nevrli, asi pro to, že musí ještě v noci splnit důležitý, nepříjemný úkol. Jednají tvrdě a povyšně. Důstojník svítí tázanému bezohledně a výsměšně do obličeje. Poddůstojník odškrtává jména, některá opravuje a dopisuje ostatní údaje. Nic zvláštního, nic tragického.

Tu Morávek dostal facku, že nevyskočil do pozoru jako sokol, Růžička za to, že důstojník vyslovoval Rucika a on se k té zkomolenině, tvrdě a opovržlivě vyslovované, nehlásil. Nějaký kopanec štědří poddůstojník, když oslovovaný mluví potichu nebo nezřetelně a pan důstojník musí řvát.

Již jsou tu. Jiří vstává, hlásí jméno a bydliště. Když však říká adresu, důstojník mu posvítí zprudka do obličeje, oslepí mu oči přímým zásahem lampy. I celá jeho postava sebou trhla a jeho hlas vyštěkl docela jinak. „We? Wie ist heist das?“

„Masarykovo náměstí,“ odpoví Jiří pomalu a zřetelně. Copak nerozuměl, „Masarykplatz“.

„Was?“, zařve i poddůstojní-

k, „das ist eine provokación! Die-se schweine Tschechen sind ---“

„Sie sind idioten, lumpen, komunisten und juden“, zuří důstojník a znovu prudce trčí lampou k obličeji. Jiří se dívá udiveně od lampy do jeho tváře, ale je oslepen a zcela nepochopil, co říká špatně. Chce se hájit, ale nedostane se k tomu. „Schweineraj, lumperaj“ řve důstojník, „samý Masarykplatz, Benešplatz. Vy zrádci, vy švajne, vy jste v německém prostoru. Jakýpak Masaryk a Beneš a západní plutokrati!“ Za světlem baterky je ten vysoký stín kostlivec nebo příšera, na výložkách ty zkřížené hnáty blesknou v odrazu světla jako klikatina na zmijím hřbetě, jako samo znamení smrti. V té chvíli dostane Jiří prudkou ránu pěstí do úst. Není na ni připraven, zapotáčí se, hned nato dostane druhou, hlava mu odletí až ke stěně vagónu. Těžko říct, co je pronikavější. Ta bolest či ten úděs a ponížení. Cítí, že má rozbitá ústa, má v nich chuchvalec čehosi teplého a lepkavého, přetéká mu to na bradu, oči ztratily schopnost vidět. Jako by se řítíl někam do propasti k nekonečnému dnu. Zvedne ruku, aby si ohmatal ústa, zdá se mu, že má v řadě zubů velkou mezeru. Vzpřímí se a pohne hlavou, aby se bránil, ale vynese mu to další rány. Slyší nadávky a další hák je srazí na špinavou, dehtem páchnoucí podlahu. Už je němý a ústa má zkřivena bolestí a překvapením. Takhle plná ústa měl i Chalupecký, když ještě u své postele ochutnal tu odpornou chuť, nevěda ještě co se děje a proč to je.

Ale páni se dostali do varu a chtějí ukázat naivním mladíkům nový režim. Protože sousedé postiženému pomáhají, řev se obrací i proti nim. Mukulín

a Rostrek dostanou facku, kdosi se prohne pod kopancem, opakují se zlá slova – švajne, revoluviónen, ausradírt---

Vagón se naplnil děsem. Už ani jedno vyšetřování se neobejde bez křiku a násilí. Konečně skončí a odcházejí, u dveří se důstojník ohlédne zlym a výhružným pohledem.

Jiří sedí, utírá si kapesníkem ústa i tvář. Ten mu nestačí, je plný krve, v ústech má mezeru, ale to není to nejhorší zjištění. Vagón se uklidnil, jen strážce hledí tvrdě. Mezi chlapci se ozývá tichý šepot, nadávky, svině zatracené, kurvy mizerné. Jiří si až teprve teď všimne, vedle koho sedí. Je to kamarád Hofer, soused z kolejí. Když se Jiří poutí-

rá, nakloní se k němu a šeptá: “Včera večer, když jsme se vraceli z toho města, jsem říkal, že nastává doba krásných a hrdých bojů nebo tak něco. Ale budou to těžké boje Jiříčku. A už začaly. Ale jaké my máme zbraně proti nim? Leda své odhodlání a svou statečnost, pokud nám vydrží!”

A noční malý vlak jede bez zastávky, nabírá děsivé tempo, strašná budoucnost je každou vteřinu bližší. Jeví se v tom tempu jako brána do pekel či propast, něco, co oči nedovedou poznat a jazyk pojmenovat.

V té chvíli mladý muž Jiří poznává, a nejenom on, že překročil jakousi jinou, neznámou hranici života. Přestal být chlapcem, odpadlo od něj mlá-

dí. A v této chvíli nevyzvánění zvony, slunce nezlatí cestu jasem a nadějemi, ani stesk se neozve. Vidí, že cesta k mužství je docela jiná, než si představoval. Chuť vlastní krve a ohromení, které ještě nepřekonal, ukazují, jaká asi bude.

Ne krása, ne štěstí, ne pokojná práce a jasné a široké obzory, ale bolest, rány, ponížení a úzkost. A možná smrt. Její blízkost v dosahu prstů. Cesta mužnosti nebo zániku?

Vkročili na ni bez své vůle, nevědouce o tom a nikdo z těch, kdo tu mez překračují, neví, kam vede. Snad to bude víc než mužství. Hranice života se posunuly do neznámých, děsivých končin.

- jg -

MASOPUST

MASOPUST

SUCHOLOŽSKÉ LISTY vydává Obec Suchá Loz, Suchá Loz 72, Suchá Loz 68753. IČO 00291374.

V nákladu 430 ks. Zpravodaj vychází 3 – 4 x ročně. Evidenční číslo MK ČR E 22762.

Odpovědná redaktorka: Mgr. Eva Gazdíková, Redakční rada: Bc. Václav Bujáček, Mgr. Petr Gazdík, Mgr. Hana Mácalová, Martina Horňáková, JUDr. Lukáš Mahdal, Ing. Michal Gregárek, Mgr. Josef Gregárek, Věra Kočicová, P. Jiří Kupka, Mgr. Marie Vaculová, Bc. Josef Berka. Sazba a grafická úprava: Tiskárna Brázda, www.TiskarnaBrazda.cz